

ДА ЛИ ЋЕ ПРЕДСТОЈЕЋИ ИЗБОРИ У ЦЕНТРАЛНОАФРИЧКОЈ РЕПУБЛИЦИ ДОНЕТИ МИР

ЗАЧАРАНИ КРУГ НАСИЉА

Упркос напорима међународне заједнице да обезбеди мир ради демократског разрешења кризе у Централноафричкој Републици, крајем септембра у главном граду те земље ескалирали су немири и интензивирани су сукоби између група Антибалака, који су хришћани, и Селека, муслимана. Оно што политички следи, а за шта је неопходно обезбедити услове, јесте уставни референдум – 13. децембра, затим 27. децембра први круг, а 31. јануара други круг избора. Ипак, већ сада се догађају инциденти приликом евидентирања у бирачке спискове, па се ескалација насиља неминовно очекује.

Избори као излаз

Много је изазова пред мисијом MINUSCA, чији је први човек Парфе Онанга Оњанга, специјални представник генералног секретара Уједињених нација Бан Ки Мун. Кључни је – обезбедити колико-толико миран период транзиције до успостављања легитимних институција државе у средишту „црног континента“.

Ваша екселенција, како коменаришете актуелну безбедносну ситуацију у Централноафричкој Републици и загађење који су пре мисију Уједињених нација постојали?

– Мисија MINUSCA присутна је од 2014. године с основним задатком заштите цивилног становништва. Покренута је у периоду када је земља излазила из тешког, окрутног рата, и Савет безбедности сматрао је, баш као и актуелна крхка државна власт, да је време да се стање нормализује. Тренутно смо готово на крају транзиције и морамо учинити све што је у нашој моћи да обезбедимо одржавање избора, који ће омогућити земљи да изађе из кризног периода. Једини демократски начин јесте спровођење изборног процеса, како би био окончан зачарани круг насиља које је, нажалост, проузроковало огромне губитке и људске жртве.

Мислите ли да ће избори заиста решити проблеме?

– После изборног периода држава ће морати да спроведе веома темељан програм разоружавања, што је, као што можете претпоставити, мукотрпан поступак. И не само то, морамо учинити све како би смо реформисали

Током боравка у Бангију, где друга ротација српског контингента у мировној мисији Уједињених нација већ пети месец успешно извршава постављене задатке у војној болници нивоа 2, новинарска екипа „Одбране” имала је прилику да разговара са Парфе Онангом Оњангом, специјалним представником генералног секретара међународне организације Бан Ки Муна, и замеником команданта војне компоненте MINUSCA генерал-мајором Ахмедом Шафиудином о актуелној ситуацији у немирима захваћеној земљи и доприносу у успостављању мира који дају припадници Војске Србије

сектор безбедности, укључујући и доследно залагање да сви одговорни буду процесуирани после успостављања специјалног суда. Имамо много проблема којима се треба позабавити истовремено, али у овом тренутку, наш основни циљ јесте да обезбедимо да се транзиција заврши мирним, инклузивним и кредибилним изборима.

Како оцењујете допринос Републике Србије у овој мисији?

– Похваљујем допринос Републике Србије у нашим заједничким напорима да вратимо мир и стабилност у ову земљу. Будући да је Србија земља која је, такође, прошла кроз болне конфликте, одајем поштовање вашој нацији, јер сте већ десет година ангажовани у мировним операцијама, обезбеђујући тако подршку великом броју земаља. Овде, у Централноафричкој Републици, свесни смо важности српске

војне болнице нивоа 2, која за наше припаднике, али и за остале, обезбеђује савремене методе лечења и подршку од кључног значаја за успех мисије. Захваљујући тим напорима, наши припадници могу да се усредсреде на посао и извршење многобројних задатака на којима смо ангажовани.

Војни изазови у мисији

Заменика команданта војне компоненте MINUSCA генерал-мајора Ахмеда Шафиудина, који је, у ствари, први човек „војног дела”, питали смо, најпре, који су највећи изазови с којима се његов део мисије суочава.

– Када говоримо о изазовима с којима се војне снаге у Централној Африци суочавају, као основни бих издвојио то што ова земља пати већ веома дуго, те зато нема никакву

*Парфе Онанга Оњанга,
специјални представник
генералног секретара
Уједињених нација*

Заменик команданџа
војне комјоненџе
MINUSCA
генерал-мајор
Ахмед Шафиудин

безбедносну инфраструктуру. Налазимо се у ситуацији потпуног одсуства безбедносног окружења. У том контексту, Централноафричка Република је велика, а ми имамо тек нешто више од десет хиљада припадника, па нам је веома тешко да ангажујемо снаге широм земље, како бисмо заштитили цивилно становништво. Стога, мањак војске је највећи изазов. Други би био неразвијена саобраћајна инфраструктура, нема добрих путева или железнице, због чега је веома тешко премештати трупе с једне локације на другу. Стање на путевима је веома лоше, једини ефикасан начин био би слање трупа ваздушним путем, за шта немамо довољно ресурса.

Да ли су сви конџингенџи, који долазе с разних сџрана свеџа, усџели да сагледају џешкоџе с којима се суочаваџте и реално сџање на џерену?

– Није то лак посао, ни ми нисмо увек сигурни ко су „лоши момци“ јер они не носе увек униформу и не можете их лако препознати. То је посебан изазов, јер је нашим снагама веома тешко да идентификују непријатеље и предузму неопходне мере. Следећи проблем јесте и велика зона одговорности – до граница са Суданом, Чадом, Камеруном, Републиком Конго и Демократском Републиком Конго. Са сваке стране земље људи могу неометано да улазе и излазе, не постоји систем граничне контроле и заштите, тако да је веома тешко контролисати борбене групе које се несметано крећу.

Ваџ џежишни, али не и једини загаџајак јесџте заџџиџа цивилног сџановниџџва.

– Заштита цивила јесте први мандат снага мисије MINUSCA. Други задатак је подршка у функционисању транзиционе владе до избора легитимне, а трећи одржавање поштених и слободних избора. Након тога ћемо помоћи нацији да поново изгради свој сопствени безбед-

носни систем и, напослетку, када се стекну услови, отићи ћемо. Остаће само цивилно особље које ће помагати нацији у изградњи демократије. У међувремену, суочавамо се и с другим изазовима, пре свега логистичке природе. Стижу избори, улазе нам трупе из других земаља, па нам је веома тешко да испунимо мисију са снагама које имамо на терену. Да бисмо превазишли те потешкоће улажемо велике напоре, радимо 24 сата дневно, без одмора, али, упркос томе, сваког дана искрсне неки мањи или већи проблем. Дакле, изазови су многобројни, али вас уверавам да наше снаге чине све што могу и још владамо ситуацијом која у Бангију, као и у остатку земље, остаје неизвесна и непредвидива.

Колико џим најорима доџриноси конџингенџ срџске војске?

– Веома! Већ на почетку мисије ту је био штабни официр и посматрач из Србије. Сећам се мајора Драгана Ђурића и његовог професионалног односа. Добили смо и српску болницу нивоа 2, где су ваши припадници, осим што су радили на њеној изградњи, успостављању и инфраструктури, истовремено и лечили велики број пацијената. Задовољство ми је што могу да кажем да су обе ротације до сада лечиле око 60.000 пацијената. Многи од њих били су тешко повређени, неки су имали ране од метака, неки од експлозија. Колико знам излечили су више од шездесет пацијената у критичном стању и тиме им спасили животе, тако да је допринос огроман. Такође, лечили су пацијенте с тропским болестима, њих више од 600, за које знам да не постоје у Србији, без смртног исхода, што је велики успех. Драго ми је што у име свих сарадника, као командант, могу да изразим најискренију захвалност Војсци Србије за допринос штабних официра, посматрача и особља болнице нивоа 2 у мисији MINUSCA и за помоћ у успостављању мира у Централноафричкој Републици. Такође, желим да изјавим најдубље саучешће због смрти докторке Оливере, која је преминула након учешћа у мисији од последица маларије. Вест о томе нас је веома погодила.

У јануару ћеџте добиџи и џрећу роџџацију СРБКОН-а...

– Радујемо се даљој сарадњи са српским снагама. Ваши припадници имају професионалан и посвећен однос према раду. Лекари су искусни у лечењу овдашњих типова повреда и заиста сам одушевљен што су са нама. Такође, ваши штабни официри и посматрачи дају свој максимум приликом решавања сваког задатка који се пред њих постави. ■

Владимир ВЈЕШТИЋ